

EUROPSKI PARLAMENT

2014 - 2019

Dokument s plenarne sjednice

16.7.2014

B8-0007/2014 }
B8-0008/2014 }
B8-0009/2014 }
B8-0011/2014 }
B8-0013/2014 }
B8-0015/2014 } RC1

ZAJEDNIČKI PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen u skladu s člankom 135. stavkom 5. i člankom 123. stavkom 4.
Poslovnika,

koji zamjenjuje prijedloge rezolucija sljedećih klubova:
ECR (B8-0007/2014)
PPE (B8-0008/2014)
ALDE (B8-0009/2014)
Verts/ALE (B8-0011/2014)
S&D (B8-0013/2014)
GUE/NGL (B8-0015/2014)

o slobodi izražavanja i okupljanja u Egiptu
(2014/2728(RSP))

**Cristian Dan Preda, Mariya Gabriel, Bogdan Brunon Wenta, Tunne Kelam,
Jarosław Leszek Wałęsa, Seán Kelly, Petri Sarvamaa, Monica Luisa
Macovei, Pavel Svoboda, Jaromír Štětina, László Tőkés, Pál Csáky,
Eduard Kukan, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Andrej Plenković,
Davor Ivo Stier, Franck Proust, Andrzej Grzyb, Lars Adaktusson
u ime kluba PPE
Josef Weidenholzer, Victor Boştinaru, Pier Antonio Panzeri, Marc Tarabella,**

RC\1031704HR.doc

PE534.951v01-00 }
PE534.952v01-00 }
PE534.953v01-00 }
PE534.955v01-00 }
PE534.957v01-00 }
PE534.959v01-00 } RC1

HR

Ujedinjena u raznolikosti

HR

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Liisa Jaakonsaari, Goffredo Maria Bettini, Michela Giuffrida, Corina Crețu, Demetris Papadakis, Luigi Morgano, Ana Gomes
u ime kluba S&D
Charles Tannock, Tomasz Piotr Poręba, Ryszard Czarnecki
u ime kluba ECR
Marietje Schaake, Alexander grof Lambsdorff, Izaskun Bilbao Barandica, Marielle de Sarnez, Jean-Marie Cavada, Charles Goerens, Louis Michel, Frédérique Ries, Ramon Tremosa i Balcells
u ime kluba ALDE
Javier Couso Permuy, Marina Albiol Guzmán, Marie-Christine Vergiat, Lola Sánchez Caldentey, Pablo Echenique Robba
u ime kluba GUE/NGL
Judith Sargentini, Tamás Meszerics, Michel Reimon, Klaus Buchner, Barbara Lochbihler, Margrete Auken, Ernest Maragall, Ulrike Lunacek
u ime kluba Verts/ALE

Rezolucija Europskog parlamenta o slobodi izražavanja i okupljanja u Egiptu (2014/2728(RSP))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Egiptu, a posebno rezoluciju od 6. veljače 2014. o situaciji u Egiptu¹,
- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 11. prosinca 2012. o strategiji digitalne slobode u vanjskoj politici Europske unije²,
- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 13. lipnja 2013. o slobodi tiska i medija u svijetu³,
- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 23. listopada 2013. o europskoj politici susjedstva: prema jačanju partnerstva. Stajalište Europskog parlamenta o izvješćima za 2012.⁴,
- uzimajući u obzir Smjernice EU-a o slobodi izražavanja na internetu i izvan njega od 12. svibnja 2014.,
- uzimajući u obzir Smjernice EU-a o borcima za ljudska prava,
- uzimajući u obzir izjave Catherine Ashton, potpredsjednice Komisije / Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, o Egiptu, a osobito njezine opaske nakon sjednice Vijeća za vanjske poslove održane 23. lipnja 2014. o kaznama novinarima Al Jazeera i smrtnim kaznama za više od 180 ljudi u Minyi,
- uzimajući u obzir preliminarnu izjavu od 29. svibnja 2014. misije EU-a za promatranje izbora na predsjedničkim izborima u Egiptu,
- uzimajući u obzir izjave od 29. svibnja 2014. voditelja izaslanstva Europskog parlamenta u misiji EU-a za promatranje izbora na predsjedničkim izborima u Egiptu,
- uzimajući u obzir izjave od 23. lipnja 2014. glavnog tajnika UN-a, Ban Ki-moona, i Visoke povjerenice UN-a za ljudska prava, Navi Pillay, o kaznama zatvora izrečenim više novinara i potvrđivanju smrtnih kazni izrečenih više članova Muslimanskog bratstva i njegovih pobornika,
- uzimajući u obzir Sporazum o pridruživanju između EU-a i Egipta iz 2001., koji je stupio na snagu 2004., a osnažen je akcijskim planom iz 2007., te izvješće Komisije o napretku u njegovoj provedbi od 20. ožujka 2013.,
- uzimajući u obzir Ustav Egipta usvojen na referendumu 14. i 15. siječnja 2014., a posebno

¹ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2014)0100.

² Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0470.

³ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0274.

⁴ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0446.

njegove članke 65., 70., 73., 75. i 155.,

- uzimajući u obzir egipatski Zakon br. 107 o pravu na javna okupljanja, povorke i mirne prosvjede od 24. studenog 2013.,
 - uzimajući u obzir Međunarodni sporazum o građanskim i političkim pravima iz 1966., čiji je Egipt potpisnik,
 - uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima iz 1948.,
 - uzimajući u obzir članak 135. stavak 5. i članak 123. stavak 4. Poslovnika,
- A. budući da su sloboda izražavanja i sloboda okupljanja neophodni stupovi demokratskog i pluralističkog društva; budući da su sloboda tiska i medija ključni elementi demokracije i otvorenog društva; budući da su Ustavom Egipta usvojenim 2014. zaštićene temeljne slobode, uključujući i slobodu izražavanja i okupljanja;
- B. budući da su kršenja temeljnih sloboda i ljudskih prava – što podrazumijeva i nasilje, huškanje, govor mržnje, zlostavljanje, zastrašivanje i cenzuru, koje protiv političkih oponenata, mirnih prosvjednika, novinara, pisaca na blogovima, sindikalista, aktivista civilnog društva i manjina provode državne vlasti, sigurnosne snage i ostale skupine – u Egiptu i dalje raširena pojava; budući da su sloboda udruživanja, okupljanja i izražavanja od srpnja 2013. ostala područja od posebne zabrinutosti; budući da je Egipt u izvještu „Sloboda u svijetu 2014.” koji je objavila organizacija Freedom House ocijenjen kao „neslobodna” zemlja;
- C. budući da egipatska Vlada uzastopno i sve više napada tisak, medije i digitalne slobode; budući da su novinari i novinska prodajna mjesta, društveni mediji i internet izloženi napadima i cenzuri; budući da u egipatskim medijima postoji krajnja polarizacija na struju sklonu Morsiju i na njegove protivnike, što pojačava polarizaciju egipatskog društva; budući da je prema navodima Reportera bez granica 65 novinara uhićeno, a 17 ih je još u zatvoru; budući da je u Egiptu od srpnja 2013. ubijeno najmanje šest novinara;
- D. budući da su 23. lipnja 2014. dvadesetoro egipatskih i stranih novinara, među kojima su i tri novinara Al Jazeera (Australac Peter Greste, kanadski Egipćanin Mohamed Fahmy i Egipćanin Baher Mohamed), a u odsustvu i nizozemskoj državljanici Reni Netjes izrečene kazne zatvora u trajanju od 7 do 10 godina; budući da su oni bili optuženi za „lažiranje vijesti” i za pripadnost ili pomaganje terorističkoj celiji; budući da su novinari zatočeni i označeni kao kriminalci ili „teroristi” samo zbog obavljanja svog posla; budući da je Rena Netjes lažno optužena za rad za Al Jazeera;
- E. budući da su prema brojnim svjedocima tijekom raspravnog postupka počinjene brojne nepravilnosti i uočeni primjeri nesposobnosti; budući da su tom suđenju prisustvovali međunarodni promatrači, uključujući veleposlanstva nekih država članica EU-a; budući da je visoka povjerenica UN-a za ljudska prava, Navi Pillay, osudila taj pravni postupak kao „pun proceduralnih nepravilnosti i kršenje međunarodnog prava o ljudskim pravima”; budući da je egipatski predsjednik Abdul Fattah al-Sisi nedavno priznao da su te presude imale negativne posljedice i naveo da bi želio da su optuženi umjesto suđenja bili deportirani odmah nakon

uhićenja; budući da se na te kazne može uložiti žalba u postupku koji bi mogao trajati mjesecima;

- F. budući da je tisuće prosvjednika i političkih zatvorenika u Egiptu u zatvoru otkad je egipatska vojska u srpnju 2013. preuzeila vlast; budući da su uhićenja i slučajevi samovoljnog zatočenja nastavljeni nakon izbora predsjednika al-Sisija u svibnju 2014.; budući da su 11. lipnja 2014. Alaa Abdul Fattah, ugledni aktivist koji je imao vodeću ulogu u revoluciji 2011., i drugi osuđeni na sudu na 15 godina zatvora na temelju optužbe da su prekršili Zakon br. 107 o pravu na javna okupljanja, povorke i mirne prosvjede iz 2013. godine (Zakon o prosvjedu); budući da su i drugi ugledni aktivisti kao što su Mohamed Adel, Ahmed Douma, Mahienour El-Massry i Ahmed Maher te vodeće borkinje za prava žena kao što su Yara Sallam i Sana Seif još uvijek u zatvoru; budući da je 28. travnja 2014. Sud u Kairu za hitne slučajeve donio presudu kojom se zabranjuje pokret mladih 6. travnja;
- G. budući da su Vladini dužnosnici priznali da su vlasti od siječnja 2014. zatočile najmanje 16 000 ljudi, među kojima je i 1 000 prosvjednika, a da su mnogi od njih zatočeni zbog izvršavanja svog prava na slobodno okupljanje, udruživanje i izražavanje ili zbog navodne povezanosti s Muslimanskim bratstvom; budući da su i stotine studenata uhićene tijekom prosvjeda i sukoba;
- H. budući da je procijenjeno da je zbog prekomjerne i proizvoljne uporabe sile sigurnosnih snaga od srpnja 2013. nadalje ubijeno oko 1 400 prosvjednika; budući da tijekom prošle godine nijedan dužnosnik zadužen za sigurnost nije odgovarao za takva nedjela i ostale povrede počinjene protiv prosvjednika; budući da je široko zastupljeno mišljenje da odbor zadužen za utvrđivanje činjenica utemeljen u prosincu 2013. nije uspio provesti cijelovitu, uvjerljivu i nepristranu istragu nasilnih incidenata koji od srpnja 2013. ne jenjavaju;
- I. budući da se u članku 65. egipatskog Ustava navodi da je sloboda mišljenja zajamčena te da svaka osoba ima pravo na izricanje svog mišljenja u usmenom, pisanim, slikovnom ili nekom drugom obliku izražavanja i objavljivanja; budući da je misija EU-a za promatranje izbora u svojoj preliminarnoj izjavi iz svibnja 2014. kazala da se, iako se novim Ustavom jamči brojna temeljna prava, poštovanje tih prava u skladu s ustavnim načelima ne provodi i da u zemlji vlada opća klima ograničene slobode izražavanja, što novinare navodi na samocenzuru;
- J. budući da se u članku 73. egipatskog Ustava navodi da građani imaju pravo na organizaciju javnih skupova, pohoda, prosvjeda i svih oblika mirnog prosvjedovanja, bez nošenja oružja i uz dužnu najavu koju nalaže zakon, te da je pravo na mirno i privatno okupljanje zajamčeno bez potrebe prethodnog oglašavanja uz jamstvo da sigurnosne snage takvim skupovima neće prisustvovati, nadzirati ih ili prisluškivati; budući da donošenje Zakona br. 107. o pravu na javna okupljanja, povorke i mirne prosvjede (Zakon o prosvjedu), kojim se ograničavaju javna okupljanja i prosvjedi te sigurnosnim snagama odobrava uporaba prekomjerne sile protiv prosvjednika, predstavlja tešku prijetnju slobodi okupljanja;
- K. budući da su proteklih mjeseci mirni prosvjedi rastjerani, a mnogi prosvjednici uhićeni i pritvoreni u skladu sa Zakonom o prosvjedu; budući da je 21. lipnja 2014. policija rastjerala mirnu povorku u Heliopolisu, kojom se tražilo ukidanje Prosvjednog zakona i puštanje na

slobodu onih koji su u skladu s njim pritvoreni, te istog dana u vezi s tim događajem uhitila više od 50 ljudi; budući da je više od 20 osoba koje su uhićene i dalje u pritvoru i da čekaju suđenje;

- L. budući da u skladu s člankom 75. egipatskog Ustava svi građani na demokratskoj osnovi imaju pravo na otvaranje nevladinih udruga i zaklada; budući da su egipatske organizacije civilnog društva nedavno izrazile duboku zabrinutost zbog posljednjeg nacrta zakona o nevladinim udrugama kojim će se nametnuti potpuna kontrola nad civilnim skupinama te ih se podrediti nadzoru sigurnosnih i administrativnih tijela i dopustiti osuđivanje boraca za ljudska prava;
 - M. budući da su u rujnu 2013. privremene egipatske vlasti zabranile Muslimansko bratstvo, zatvorile njihove vođe, oduzele im imovinu, ugasile njihove medije i kriminalizirale njihovo članstvo; budući da je 21. lipnja 2014. egipatski sud na smrt osudio 183 člana i pobornika Muslimanskog bratstva ranije osuđenih na masovnom suđenju; budući da su te osude posljednje u nizu progona i sudske postupaka punih proceduralnih nepravilnosti kojima se krši međunarodno pravo;
 - N. budući da sudska praksa baca ozbiljnu sumnju na neovisnost pravosudnog sustava i njegovu sposobnost osiguravanja odgovornosti; budući da prije svega presude koje rezultiraju smrtnom kaznom ugrožavaju izglede za dugoročnu stabilnost u Egiptu;
 - O. budući da se u članku 155. egipatskog Ustava navodi da nakon savjetovanja sa svojim Uredom predsjednik Republike može dati pomilovanje ili smanjiti kaznu;
 - P. budući da su vladavina prava, temeljne slobode i ljudska prava, kao i socijalna pravda i viši životni standard građana ključne dimenzije tranzicije prema otvorenom, slobodnom, demokratskom i bogatom egipatskom društvu; budući da neovisni sindikati i organizacije civilnog društva imaju ključnu ulogu u tom procesu, a slobodni mediji čine ključni dio društva svake demokracije; budući da su žene u Egiptu i dalje u osobito osjetljivoj situaciji u trenutnom razdoblju političke i društvene tranzicije u državi;
 - Q. budući da se u skladu s revidiranom Europskom politikom susjedstva i prije svega pristupom „više za više“ razina i opseg angažmana EU-a u Egiptu temelje na poticajima i stoga ovise o napretku koji Egipat postigne u pogledu demokracije, vladavine prava, ljudskih prava i jednakosti spolova;
- 1. strogo osuđuje i poziva da se bez odgode okončaju svi oblici nasilja, huškanja, govora mržnje, zlostavljanja, zastrašivanja ili cenzure koje protiv političkih protivnika, prosvjednika, novinara, autora blogova, sindikalista, boraca za prava žena, aktera civilnog društva i manjina provode državne vlasti, sigurnosne snage i službe te ostale skupine u Egiptu; podsjeća egipatsku Vladu na njezinu odgovornost da u zemlji zajamči sigurnost i zaštitu svih građana neovisno o njihovim političkim stavovima, pripadnosti ili vjeroispovijesti, kao i slobodu okupljanja, udruživanja i izražavanja te slobodu tiska bez arbitarnih ograničenja i cenzure; poziva egipatske vlasti na predanost dijalogu i nenasilju te uključivom upravljanju;
 - 2. izražava duboku zabrinutost zbog niza sudskeh odluka u Egiptu, između ostaloga dugih

zatvorskih kazni izrečenih 23. lipnja 2014. trojici novinara Al Jazeera te jedanaestorici optuženika kojima se sudilo u odsustvu, te zbog potvrda o smrtnim presudama izrečenima 183 drugih optuženika;

3. izražava zabrinutost zbog oštrih mjera i fizičkih napada na pripadnike medija i civilnog društva u Egiptu koje ograničavaju njihovo slobodno djelovanje; osuđuje uznemiravanje, zadržavanje i progon domaćih i stranih novinara, aktera civilnog društva i autora blogova koji samo rade svoj posao; ponovno poziva na hitnu, neovisnu, ozbiljnu i nepristranu istragu slučajeva nerazmjerne uporabe sile i samovoljnog zatočenja koje provode sigurnosne snage i državne vlasti te na privođenje odgovornih za nedjela;
4. žali zbog prisutnosti internetske i medijske cenzure te činjenice da je pristup određenim blogovima i društvenim mrežama ograničen; osuđuje uznemiravanje više novina i drugih audio-vizualnih medija;
5. poziva egipatske vlasti da odmah i bezuvjetno pusti sve osobe pritvorene, optužene i/ili osuđene zbog mirnog ostvarivanja svojih prava na slobodu izražavanja i okupljanja, kao i sve borce za ljudska prava; poziva egipatsku sudsку vlast da osigura provođenje svih sudskeh postupaka u zemlji u skladu s uvjetima slobodnog i poštenog suđenja te da osigura poštovanje prava optuženika; poziva egipatske vlasti da nalože neovisne i nepristrane istrage svih optužbi za loše postupanje i da osiguraju da svi pritvorenici imaju pristup svakoj medicinskoj skrbi koja bi im mogla biti potrebna;
6. naglašava da se u brojnim suđenjima pri izricanju presuda upotrebljavao i egipatski Zakon o borbi protiv terorizma; zagovara da predsjednik djeluje odmah, između ostalog i koristeći svoje ustavno pravo na davanje pomilovanja, kako bi osigurao da se ne izvrši nijedna smrtna kazna i da nitko kome je presuda izrečena u sudsakom postupku koji ne zadovoljava prethodno navedene uvjete ne može biti pritvoren u Egiptu; poziva vlasti da odmah proglose službeni moratorij na smrtnu kaznu kao prvi korak prema njezinu ukidanju;
7. poziva egipatska nadležna tijela da Zakon o prosvjedu stave izvan snage ili ga izmjene te da revidira novi prijedlog zakona o nevladinim organizacijama koji je predstavilo Ministarstvo društvene solidarnosti u skladu s člancima 65., 73. i 75. egipatskog Ustava, međunarodnim standardima i egipatskim međunarodnim obvezama, te da osiguraju da svi postojeći i budući zakoni u zemlji budu usklađeni s Ustavom i navedenim standardima i obvezama;
8. podsjeća da je novousvojeni egipatski Ustav otvorio put izgradnji zemlje koja poštije slobodu i demokraciju te prava i pravdu čini načinom života; podsjeća egipatsku Vladu da su sloboda izražavanja, sloboda tiska i digitalnih medija, kao i pravo na sudjelovanje u mirnim prosvjedima temeljna ljudska prava u demokraciji i kao takva su priznata u novom egipatskom Ustavu;
9. podsjeća egipatska nadležna tijela na njihove nacionalne i međunarodne obveze i poziva predsjednika al-Sisiya i egipatsku Vladu da prednost da zaštititi i promicanju ljudskih prava te osigura odgovornost za njihovo kršenje;
10. potiče egipatska nadležna tijela da promijene smjer i poduzmu konkretne korake kako bi se

osiguralo da se odredbe novog Ustava o temeljnim pravima i slobodama, uključujući slobodu izražavanja i okupljanja, u potpunosti provode i da hitnim i bezuvjetnim puštanjem političkih zatvorenika pokažu da poštjuju ljudska prava i vladavinu prava;

11. naglašava važnost diobe vlasti kao temeljnog načela demokracije i činjenicu da se sudska vlast ne može upotrebljavati kao sredstvo političkog progona i represije te predlaže reformu zakona o pravosudnim tijelima kako bi se osigurala stvarna dioba vlasti koja bi dovela do neovisnog i nepristranog rada pravosuđa;
12. potiče predstavnike izaslanstva EU-a i veleposlanstava država članica EU-a u Kairu da budu prisutni na politički osjetljivim suđenjima egipatskim i stranim novinarima, blogerima, sindikalistima i aktivistima civilnog društva;
13. žali zbog činjenice da se unatoč novom zakonu o seksualnom uzinemiravanju nasilje nad ženama pogoršava, osobito na javnim mjestima gdje se tijekom prosvjeda dogode deseci slučajeva silovanja i seksualnog nasilja; potiče egipatske vlasti da prestanu kriminalizirati pripadnike LGBT skupine zbog izražavanja svog spolnog opredjeljenja i prava na okupljanje na osnovi zakona o „protuprirodnom bludu“ te da oslobole sve pripadnike LGBT skupine koji su uhićeni i zatvoreni prema tom zakonu; potiče egipatsku Vladu da usvoji nacionalne strategije za borbu protiv nasilja nad ženama i pripadnicima LGBT skupine i za suzbijanje svih oblika diskriminacije, osiguravajući tijekom tog procesa djelotvorno savjetovanje i uključivanje skupina za prava žena i pripadnika LGBT zajednice i ostalih organizacija civilnog društva;
14. ponovno potvrđuje da su sloboda tiska i medija ključni elementi demokracije i otvorenog društva i da bi kao takvi trebali biti žarišne točke djelovanja EU-a u vezi s Egiptom, a koje je dio šire, uskladene strategije EU-a koja bi trebala biti usmjerena na poboljšanje prava, sloboda i mogućnosti Egipćana u okviru razvoja odnosa EU-a s Egiptom;
15. ponovno izražava čvrstu solidarnost s egipatskim narodom u ovom kritičnom razdoblju teške tranzicije u njihovoj zemlji; poziva države članice da donesu zajedničku strategiju u odnosu na Egipt; ponovno potiče Vijeće, potpredsjednicu Komisije / Visoku predstavniciu i Komisiju da aktivno djeluju u skladu s načelom uvjetovanja („više za više“) i da u zajedničkim bilateralnim odnosima i pri finansijskoj potpori Egiptu uzmu u obzir teške ekonomski probleme s kojima je ta zemlja suočena; u tome pogledu ponovno poziva na jasne i zajednički dogovorene uvjete; ponovno potvrđuje svoju predanost pružanju pomoći egipatskom narodu u prijelazu prema demokratskoj i gospodarskoj reformi;
16. poziva potpredsjednicu Komisije / Visoku predstavniciu da pojasni konkretnе mjere poduzete u vezi s odlukom Vijeća za vanjske poslove o preispitivanju pomoći EU-a Egiptu; posebno traži pojašnjenje statusa: (i) planiranog programa reforme pravosuđa; (ii) programa proračunske potpore EU-a; (iii) programa trgovine i domaćeg širenja; i (iv) sudjelovanja Egipta u regionalnim programima EU-a kao što su Euromed policija i Euromed pravosuđe;
17. poziva cijeli EU na zabranu izvoza u Egipt nadzornih tehnologija koje bi se mogle upotrijebiti za špijuniranje i represiju građana te za zabranu, u skladu s Wassenaarskim aranžmanom, izvoza sigurnosne opreme ili vojne pomoći koje bi se mogla upotrijebiti za

- gušenje mirnih prosvjeda;
18. potiče potpredsjednicu Komisije / Visoku predstavnici da na idućoj sjednici Vijeća UN-a za ljudska prava skupi potporu EU-a za donošenje rezolucije o stanju u Egiptu koja bi između ostalog potaknula međunarodnu istragu o ubojstvima prosvjednika i optužbama za mučenje i loše postupanje snaga sigurnosti tijekom protekle godine;
 19. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, potpredsjednicu Komisije / Visokoj predstavnici Unije za vanjsku i sigurnosnu politiku, parlamentima i vladama država članica te predsjedniku Arapske Republike Egipta i njegovoj privremenoj Vladi.